

කන ඇසීමේ ප්‍රශ්නයක්ද?

කන නොඇසීම හෙවත් බිහිරි බවට නොකු උපන්වම ගොදුරු විය හැකිය. සමහරුන්ට එම තත්ත්වය ක්‍රමයෙන් ඇතිවේ. කෙසේ වුවද බිහිරි බව ආරෝපිත හැකි රෝගයකි. එහිදී ඒ ගැන අද කාලයේ බෙහෙවින් සැලකිලිමත් විය යුතුය.

කන ඇසෙනවාද?

දරුවා උපන් මුල් කාලයේම කන ඇසෙනවාද යන්න ගැන සැලකිලිමත් විය යුතුය. වය අපටම හඳුනාගත හැකියි. දරුවා උපන් මුල් කාලයේ නිදා සිටින විට තදින් ඇසෙන බවට හඳුනාගත හැකිය. ඉන්පසු මාසයක් පමණ ගිය විට දරුවාට හොඳින් ඇසෙනවා දැයි දැනගත හැක්කේ මෙසේය.

ඒ ප්‍රදරුවා තදින් ඇසෙන යම් බවට හඳුනාගත හැකි කන දෙක ආකාරය අනුවය. එනම් තදින් ඇසෙන බවට හඳුනාගත හැකි කන දෙකට හැසීමේ නම් එවිට දරුවාගේ කන හොඳින් ඇසෙන බව මවට තේරුම් ගත හැකිය.

දරුවාට වයස මාසය පමණ වන විට හොඳින් කන ඇසෙන ප්‍රදරුවා එම බවට හඳුනාගත හැකි කන දෙක බව මවටම වටහා ගත හැකිය. කිරි බොමින් සිටින අවස්ථාවක බවට හඳුනාගත හැකි කන දෙකට කිරි බීම නවතා ඊට කන දීම හෝ වේගයෙන් කිරි බීමට පටන් ගැනීමෙන් දරුවාට හොඳින් ඇසෙන බව මවට තහවුරු කරගත හැකිය.

වයස මාස හතර පමණ වන විට මව කතා කරන හඬ දරුවා හඳුනා ගනී. මව ගේ කට හඬ පමණක් ඇසීම මව නොපෙනේ නම් දරුවා හඬයි. එවිට මව පැමිණි කතා කරන විට දරුවා නැළවෙයි. මේ හොඳින් කන ඇසෙන බවට හඳුනාගත හැකි කන දෙකට හොඳින් ඇසෙන බව මවට තහවුරු කරගත හැකිය.

මාස නවයේදී දරුවාගේ කුස පිරි සතුටින් සිටින විට තමාම යම් බවට කටින් පිට කරයි. උදහරණ ලෙස කාර් එකක් යන බවට හඳුනාගත හැකි කන දෙකට හොඳින් ඇසෙන බව මවට තහවුරු කරගත හැකිය.

දරුවාට වයස අවුරුද්දක් පමණ වනවිට වචන කිහිපයක් කතා කළ හැකිය. මේ හැර අන්පුඩ ගැසීම 'ටටා' වැනි බවට කළ හැකිය. මේවායේ අරුත දරුවා නොදනී. එහෙත් ප්‍රීතියෙන් සිටින විට මෙම බවට පිටකරමින් සතුටු වෙයි.

දැන් දරු පැටියට වයස අවුරුදු දෙකයි. මෙම වයසට දරුවාට වචන සියයක් පමණ කතා කළ හැකිය. සරල වාක්‍ය කතා කරයි.

ඉහත සඳහන් ලෙසට ඒ ඒ වයසට දරුවාගේ හැසිරීම සිදුනොවන්නේ නම් ඒ කන ඇසීමේ දෝෂයක් නිසා

■ කොළඹ ජාතික රෝහලේ උගුර කන නාසය පිළිබඳ විශේෂඥ වෛද්‍ය චන්ද්‍රා ජයසූරිය

ශ්‍රවණ දෝෂ මූලිකව හඳුනාගන්නේ කොහොමද?

විය හැකිය. අපේ රටේ බොහෝ මවුපියන් දරුවාගේ එම අඩුපාඩු හඳුනා ගන්නට වයස අවුරුද්දක් පමණ වන තුරු සායනයට රැගෙන එන්නේ නැත. මෙහිදී බිහිරි බව හඳුනාගෙන ප්‍රතිකාර කිරීම පමණ වෙයි.

දරුවා උපන් මුල් කාලයේ කන ඇසෙන බව පරීක්ෂා කිරීමට උපකරණ තිබේ. එනම්, Oto acoustic Emitter සහ Brain stem audiometer බවට හඳුනාගත හැකිය. ඉන්පසු එම පරීක්ෂණයට යොමු කළ ප්‍රදරුවාගේ ප්‍රතිචාරය හොඳින් ඇසෙන දරුවකුගේ ප්‍රතිචාරය සමඟ සසඳා බලා ඒ සම්බන්ධව නිගමනයකට එළඹේ.

සාමාන්‍යයෙන් දියුණු රටවල අලුත උපදින සෑම ප්‍රදරුවකුගේම ශ්‍රවණය පරීක්ෂා කරයි. මෙහිදී යම්

සැක සහිත බවක් පෙනේ නම් ප්‍රදරුවා උගුර කන නාසය ඒකකයට යොමුකරනු ඇත.

මාස හතේදී පමණ දරුවා බවට හඳුනාගත හැකි කන දෙකට හොඳින් ප්‍රතිචාර දක්වන විට නැවත ශ්‍රවණ පරීක්ෂණයක් කළ යුතුය. මෙහිදී දරුවන් පරීක්ෂාකර නැවත නොයෙකුත් බවට ඇතිකර කන ඇසීමේ මට්ටම නිර්ණය කරනු ඇත.

මෙම මූලික පරීක්ෂණ අසමත් වුවහොත් ඉතා ඉක්මනින්ම දියුණු ක්‍රමවේද භාවිත කර ශ්‍රවණ උපකරණ වහාම භාවිත කර ගත යුතුය. එවිට හැකි ඉක්මනින් ශ්‍රවණාධාර ලබාදීම දරුවා කටහන පුනුණුවට යොමු කළ යුතුය. මාසයක් පමණ වයස ප්‍රදරුවන්ට වුවද සාර්ථකව ශ්‍රවණාධාර ලබා දිය හැකිය. ශ්‍රවණාධාර මගින් ශ්‍රවණය වැඩි දියුණු කර මාස

හයක් තුළ කටහන දියුණු කර ගත හැකිය. එසේ නොවුවහොත් කටහන සංඛ්‍යා බද්ධය සඳහා දරුවා සුදුනම් කළ යුතුය.

මොළයේ සහ කන සම්බන්ධ පටකවල CT හා MRI පරීක්ෂණවලින් කටහන සංඛ්‍යා පරීක්ෂා කර මවුපියන් දැනුවත් කළ යුතුය. බොහෝ දියුණු රටවල වයස අවුරුද්දක් වන දරුවන්ටද කටහන සංඛ්‍යා බද්ධය සිදු කරයි. සැත්කමින් පසු නිසියාකාර කටහන පුනුණු ලබා දිය යුතුය. එවිට දරුවාට සාර්ථකව භාෂාව හසුරුවිය හැකිය. එහෙත් මේ සඳහා මවුපියන්ගේ කැපවීම ඉතාම අත්‍යවශ්‍යය. මෙහිදී සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට නම් දිනකට පැය පහක් පමණ දරුවා සමඟ නොකඩවා කතා කරමින් කාලය ගත කළ යුතුය.

කටහන සංඛ්‍යා බද්ධයට සුදුනම් කිරීම

බද්ධය කිරීම සඳහා රෝගී දරුවාගේ ක්‍රියාකාරී ශ්‍රවණ ස්නායුමක් පැවැත්විය යුතුය. සැත්කම කිරීමට තීරණය කිරීමට පෙර අවම වශයෙන් මාස තුනක්වත් ප්‍රසන්න මට්ටමින් සුසර (Tune) කරන ලද ශ්‍රවණාධාරයක් පැළඳිය යුතුය.

රෝගී විලේඛ ශ්‍රවණාධාර වුවහොත්

දරුවාගේ කන නොඇසීමට හේතුව ආසාදිත රෝගයක් හේතුවෙන් නම් කටහන සංඛ්‍යා බද්ධය තුළ අස්ථි වර්ධනයක් ඇතිවීමේ අවදානමක් තිබිය හැකිය. මෙය පරීක්ෂා කර බැලිය යුතුය. මෙවැනි තත්ත්වයකදී ශ්‍රවණ කටහන හැකි ඉක්මනින් කළ යුතුය.

කටහන සංඛ්‍යා බද්ධයට හුඳුසු අය කවුද?

කටහන සංඛ්‍යා බද්ධය නිසි ලෙසට වර්ධනය වී නොමැති දරුවන්. පළමු උපකරණය සැදීමට යොදා ඇති අමුද්‍රව්‍යවලට අසාත්මිකතා දක්වන්නේ නම්,

කන නොඇසීමට හේතුව ශ්‍රවණ ස්නායුමේ හෝ මොළයේ අක්‍රිය වීමක් නම්,

බාහිර හෝ මැද කනේ ආසාදිත තත්ත්වයක් හෝ ශ්‍රවණකටහනට බඳුන් වන කනේ කන් බෙරය සිදුරුවී ඇති අය.

කන නොඇසෙන රෝගියා මානසික රෝගයකින් පෙළේ නම් එවැනි පුද්ගලයන් සඳහා කටහන සංඛ්‍යා බද්ධය නිර්දේශ නොවේ.

ඉහත සඳහන් හේතුවලට හැර අනෙකුත් ඕනෑම කෙහෙකුට නිසි වෛද්‍ය උපදෙස් මත කටහන සංඛ්‍යා බද්ධය කිරීමට පුළුවන.

සටහන - ශ්‍රවණ ගල්ලෙල්ල